

РЕШЕНИЕ

№ 1568

гр. София, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-6 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ивайло Димитров

при участието на секретаря Нина Св. Гърманлиева
като разгледа докладваното от Ивайло Димитров Гражданско дело № 20231100104394 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) от Д. Н. П. срещу Прокуратурата на Република България за заплащане на сумата 76 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени от незаконно обвинение в извършване на престъпление по чл. 387, ал. 2, пр. 1, вр. ал. 1, пр. 3 и пр. 4 НК, по което е бил оправдан с влязла в сила присъда №46/28.09.2018 г., по НОХД № 204/2016 г. на Софийския военен съд, ведно със законната лихва от 09.09.2021 г. до окончателното плащане.

Ищецът твърди, че на 03.07.2008 г. е било взривено поделение № 18250, разположено в близост до с. Челопечене, за което било образувано досъдебно производство № IV-8/2008 г., по описа на Софийска военно-окръжна прокуратура. Посочва, че бил разпитан в качеството си на свидетел по случая на 29.09.2010 г. и на 29.03.2013 г., а с постановление от 31.01.2014 г. бил привлечен като обвиняем за това, че е нарушил служебните си задължения, пряка последица от което е произтеклия взрив. На същата дата му била наложена мярка за неотклонение „подписка“, а на 03.02.2014 г. му била наложена забрана да напуска страната. Същите били отменени на 26.04.2016 г. и то по негово искане, и поради изтекъл максимален срок за налагането им.

На 13.03.2014 г. бил внесен обвинителен акт и образувано н.о.х.д. № 37/2014 г. на Софийския военен съд, но делото било върнато с указания за отстраняване на допуснати процесуални нарушения, като едва на 13.07.2016 г. бил внесен изменен обвинителен акт, с който срещу него се поддържало обвинение за извършени осем деяния, съставляващи престъпления по служба. Твърди, че с присъда №46/28.09.2018 г., по НОХД № 0204/2016 г. на СВС е бил оправдан по повдигнатото му обвинение, която присъда била протестирана от

ответника.

С решение по в.н.о.х.д. № 7/2019 г. на Софийския военноапелативен съд, оправдателната присъда била потвърдена, а с решение на ВКС по к.н.д. № 874/2020 г. въззивното решение било оставено в сила.

Поддържа, че продължилото повече от седем години наказателно производство му е причинило необратими увреждания на физическото, емоционално и психическо състояние, тъй като се е явявал на всички съдебни заседания, активно е участвал в тях, проучвайки събраните доказателства, не е ставал причина за отлагане на нито едно заседание, но всичко това имало негативно отражение в личен и професионален план - участвал в разпита на свидетели негови подчинени, които го смятали за престъпник; приятели и колеги се дистанцирали от него и не желали да поддържат контакт, поради образуваното срещу него дело; самият той станал потиснат, тревожен, преустановил срещи с приятели и колеги, не искал да общува на тази тема дори в семейството си. Заявява, че чувството му за справедливост било накърнено, тъй като бил образцов офицер, за което бил многократно награждаван, уважаван колега, човек на честта, а провежданото спрямо него наказателно производство накърнило честта и достойнството му и го злепоставило пред обществото. Поддържа, че още от самото начало е указал на разследващите органи, че няма задължения, свързани със съхраняването на взривените боеприпаси, но въпреки това бил привлечен към наказателна отговорност за деяния, от които е произтекло самозапалването им, като в хода на делото било установено, че е налице умишлено взривяване. Твърди също, че в резултат на напрежението от повдигнато му незаконно обвинение било увредено здравето му, тъй като още на 21.10.2016 г., при започване на съдебното производство, получил мозъчно-съдов инцидент, заради който бил хоспитализиран, който се повторил на 14.07.2017 г., когато отново постъпил в болница, но в резултат на това състояние и на развита артериална хипертония се стигнало до поставяне на два стенда на 07.09.2021 г., заради инфаркт на миокарда, и още два на 02.02.2022 г. Счита, че влошеното до необратимост здраве е резултат от продължителното напрежение от поддържаното срещу него обвинение, тъй като не е имал здравословни проблеми преди това. Предвид изложените факти предявява иск за заплащане на обезщетение от държавата за причинените неимуществени вреди от незаконно обвинение в престъпление.

Ответникът оспорва претенцията като неоснователна и недоказана, както и като завишена по размер.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и събраните по делото доказателства, при спазване на разпоредбите на чл. 235 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Към датата на приключване на устните състезания между страните не съществува спор относно проявлението в обективната действителност на описаните в исковата молба факти, касаещи повдигнато на ищеца обвинение, взетата мярка за процесуална принуда и продължителността на наказателното производство, завършило с оправдателна присъда още на първа инстанция. Тези обстоятелства се установяват и от съдържанието на приложените към исковата молба доказателства.

Установява се от постановление от 31.01.2014 г. на военен следовател при Военно - окръжна прокуратура по ДП № IV-8/2008 г., че Д. Н. П. е бил привлечен като обвиняем за извършено престъпление по чл. 387, ал. 2, вр. ал. 1 от НК /престъпление № ГФА 20800114 БЛТ/, като му е взета мярка за неотклонение „Подписка“.

С постановление от 03.02.2014 г. на военно - окръжен прокурор на Военно -окръжна прокуратура-София му е наложена „Забрана да напуска пределите на Република България“.

С Писмо на Военно-окръжна прокуратура с вх. № 461-64-П-461/2008 г. от 13.03.2014 г. е внесено Досъдебно производство № IV-8/2008г. в Софийски военен съд, ведно с обвинителен акт и приложени 64 тома от ДП срещу ищеца и другите двама обвиняеми – майор М.Т.М. и генерал-лейтенант Р.Н.Ц.. С разпореждане от 22.04.2014 г. на съдия-докладчик полк. М.Д., постановено по НОХД № 37/2014 г. по описа на Софийски военен съд, е прекратено съдебното производство и е върнато във Военно-окръжна прокуратура – София за отстраняване на съществени процесуални нарушения, довели до нарушение на процесуалните права на обвиняемите.

С молба от 01.04.2016 г., депозирана от защитника на обвиняемия Д. П., е поискано внасяне на делото за разглеждане в съда, на основание чл. 368, ал. 2 от НПК /изм. ДВ, бр.63/2017 г./, и с разпореждане от 12.04.2016 г. на Софийски военен съд по ЧНД № 082/2016 г. е предоставен тримесечен срок на ВОП - град София за внасяне на делото в съда с обвинителен акт, с предложение за освобождаване на обвиняемия от наказателна отговорност, с налагане на административно наказание, със споразумение за решаване на делото, или прекратяване на наказателното производство.

Във връзка с подадена молба от защитника на обвиняемия Д. П., с Постановление от 26.04.2016 г. на Военно-окръжна прокуратура София е отменена мярката му за неотклонение „Подписка“ и забраната за напускане пределите на Република България поради изтекли максимални срокове.

С Постановление от 28.06.2016 г. на ВОП-София, Д. П. отново е привлечен като обвиняем за извършено престъпление по чл. 387, ал. 2, алт. 1, вр. ал. 1, алт. 3 и алт. 4 от НК, като са установени общо причинени на Министерството на отбраната и на държавния бюджет имуществени вредни последици в размер на 7 255 807,16 лв. от тримата обвиняеми. Предявени са и два граждански иска, единият на 19.08.2016 г. от Министерство на отбраната за сумата 4 342 190,22 лв. и вторият на 10.09.2016 г. от Държавата, представлявана от министъра на финансите за сумата 2 913 616,94 лв. срещу тримата подсъдими по делото.

Като доказателство по делото е приложено Съдебно удостоверение с изх. № 60018/13.02.2023 г. (л. 155 от делото) от Софийски военен съд, според което по НОХД № 204/2016 г. по описа на СВС са проведени 11 открити съдебни заседания пред първа съдебна инстанция, от които 1 съдебно заседание – 15 заседателни дни, 1 съдебно заседание – 4 заседателни дни, 2 съдебни заседания – 3 заседателни дни, 2 съдебни заседания – 2 заседателни дни и 6 съдебни заседания – 1 заседателен ден.

Първоинстанционното наказателно дело е приключило с оправдателна присъда №46/28.09.2018 г. по НОХД № 204/2016 г. на СВС, с която настоящият ищец е признат за

невиновен извършване на престъплението, за което му е било повдигнато обвинение.

Присъдата е била протестирана на 04.10.2018 г. от прокурор при Военно-окръжна прокуратура – гр. София и потвърдена с решение № 31/18.08.2020 г. по ВНОХД № 7/2019 г., по описа на Военно апелативен съд.

По депозиран нов протест от страна на Прокуратурата въззивното решение е потвърдено с решение № 205/08.09.2021 г., постановено по н.д. № 874/2020 г. на ВКС, III НО, и като необжалваемо е влязло в сила на 08.09.2021 г.

За установяване търпените от ищеца неимуществени вреди са разпитани трима свидетели:

Свидетелят К.П.Б., който познава Д. П. от около 44 години, като първоначално са били колеги, а впоследствие станали и добри приятели, описва ищеца като жизнерадостен млад човек, който обича спорта, държи на истината, с невероятно чувство за хумор, добър приятел, готов винаги да помогне, да откликне, изключително общителен, разговорлив и с много добра обща култура. Характеризира го като съвестен, компетентен, изключително прецизен в службата си, изключително вискателен към подчинените си. Въпреки, че след 1988 г. вече не работели заедно, продължавали да се чуват по телефона и да се виждат, когато ходи до гр. Казанлък.

Привличането на ищеца като обвиняем свидетелят оценява като „морален удар“ за неговия приятел, който го е понесъл много тежко, започнал ден след ден да се променя и в психическо състояние, и в морално състояние, станал по-затворен и неконтактен. При неколkokратните му опити да се срещне или да се чуят по телефона и да поговорят, ищеца му отказвал. Описва приятеля си след случилото се като друг, съвсем различен човек, много притеснен. Споделя и за възникналите здравословни проблеми.

Свидетелят Д. С.В., който е приятел на Д. П. от около 20 години и е имал дело с Прокуратурата, го описва като много добър офицер и уважаван сред колегите, изключително етичен, чувствителен и много фин човек. Никога не го е чувал да повишава тон. Свидетелят отбелязва промени в поведението му, след като му е било повдигнато обвинение – чувствал се зле, че приятелите му се отдръпнали, колегите го гледали много подозрително, не говорили с него, а началниците са го изолирали и не му поставяли никакви задачи, поради което ищецът сам се принудил да напусне армията и да прекъсне кариерата си. Също като другия свидетел описва и здравословните му проблеми, както и липсата на желание за комуникация. Счита, че воденото срещу него наказателно дело е разбило живота му и е сринало авторитета му.

Свидетелят Н.Д. П., син на ищеца, сочи, че преди повдигнатото обвинение баща му се характеризирал като весел, жизнерадостен човек, обичащ приятели, разговори, често ходел със съпругата си на гости и самите те канели гости и приятели. Отбелязва резки промени у него след 2014 г. - станал затворен в себе си, избягвал хората и контактите с тях. Цялото си време отделил за подготовката на защитата си и не желал да се включи в никакви семейни инициативи. Сочил, че баща му бил поканен да гостува в Турция, но не могъл да отиде, тъй като не е имал право да напуска страната. Обяснява, че заседанията по делата много са го натоварвали и физически и психически, бил е потиснат, а към настоящия

момент продължава да мисли за случилото се. Сочи, че здравословното му състояние се е влошило и той многократно влизал в болница.

По делото е приета без възражения от страните комплексна съдебно -медицинска експертиза, според която Д. П. изпитва продължаващото с години психоемоционално напрежение и стрес, които могат да се свържат с „несправедливото обвинение срещу ищеца“. Според експертите приложената по делото медицинска документация сочи за ясно изразена тенденция за прогресивно влошаване на здравословното състояние на ищеца през периода, през който е продължило наказателното дело. В периода 31.01.2014 г. - 08.09.2021 г. са се изявили и развили тежки заболявания на сърдечно-съдовата и мозъчно-съдовата системи, които са се нуждаели от постоянен диспансерен контрол и лечение, включително и след датата 08.09.2021 г. възникналите кардиологични оплаквания са продължили и през месец 02.2022 г., когато отново е бил приет на стационарно лечение по повод нестабилна стенокардия (прединфарктно състояние).

Психичното състояние на ищеца към настоящия момент се характеризира с лека степен на депресивност в емоционален план, като степента на изразеност на това състояние не предполага задължително търсенето на професионална помощ, но психологичната помощ по дефиниция би могла да бъде полезна. От друга страна обаче личностната структура, ценности и разбирания на Д. П., според вещото лице – психолог, не биха му позволили да търси такава психологична помощ, поради това че подобни действия той би възприел като проява на слабост от своя страна. Налице били и когнитивни нарушения, които Д. П. има към настоящия момент - предимно свързани с паметта (изразени в лека към умерена степен) и речта (в дискретна степен), които имат несъмнено органичен характер и биха могли да се свържат с последици от преживения мозъчен инфаркт.

Вещите лице не са установили повдигнатото обвинение да е единствена причина за появилите се сърдечно-съдови заболявания при ищеца, но са посочили, че психоемоционални стресови изживявания, особено продължително във времето, са сред основните фактори за развитие и възникването на артериална хипертония, която от своя страна е един от основните фактори за възникването на исхемична болест на сърцето (в случая преживения от ищеца миокарден инфаркт), както и мозъчно-съдова болест (преживените два мозъчни инфаркта). Отбелязано е, че стресогенните събития не могат да се считат за единствени фактори, водещи до проблеми със соматичното здраве.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда от незаконно обвинение в извършването на престъпление, ако лицето бъде оправдано, като отговорността на правозащитните органи е обективна. За уважаването на предявения иск е необходимо кумулативно наличието на следните предпоставки: повдигане на обвинение на ищеца за извършване на престъпление; оправдаване на лицето, с влязла сила присъда; наличието на вреди (имуществени и/или неимуществени) и причинно-следствена връзка между незаконното действие на правозащитните органи и настъпилите вреди, които следва да се докажат от ищеца. Размерът на обезщетението за неимуществени вреди от непозволено увреждане е свързан с критерия за справедливост, дефинитивно определен в чл. 52 ЗЗД,

спрямо който настъпилата вреда се съизмерява, който не е абстрактен, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Такива обстоятелства са видът, характерът, интензитетът и продължителността на увреждането на ищеца, тежестта на повдигнатото обвинение, дали то е за едно или за няколко отделни престъпления и дали ищецът е оправдан по всички обвинения или по част от тях, продължителността на наказателното производство; видът на взетата мярка за неотклонение; съдебното му минало, разгласяването и публичността на обвинението, по какъв начин всичко това се е отразило на ищеца, конкретните негови преживявания, както и цялостното отражение на предприетото срещу него наказателно преследване върху живота му – здравословно състояние, семейство, приятели, професия, обществен отзвук и пр. Обезщетение се присъжда при доказана причинна връзка между незаконното обвинение за извършено престъпление и претърпените вреди, като се определя глобално. В случай, че от повдигнатото обвинение са причинени болки и страдания над обичайните или специфични увреждания с оглед конкретни обстоятелства, те трябва изрично да бъдат посочени в исковата молба, за да могат да станат част от предмета на иска, като тежестта за оказване на вредите и причинната връзка е върху ищцовата страна (така и решение №92/03.05.2022 по дело №3119/2021 г. на IV ГО на ВКС).

За случаите, при които незаконното обвинение е за умишлено престъпление в област, която е професионалната реализация на обвиняемия/подсъдимия, следва да се прецени как се е отразило то върху възможностите му за професионални изяви и развитие в служебен план, авторитета и името на професионалист. Това заключение се основава на разбирането, че при определени професии, измежду които и тези на военните служители, очакванията и изискванията на обществото към тях за почитеност и спазване на законите са изключително завишени. Незаконното обвинение на лица, упражняващи подобни професии в извършване на престъпление, има по-силно негативно отражение върху неимуществената им сфера, а в още по-голяма степен за случаите, когато обвинението е за извършване на умишлено престъпление от сферата на тяхната професионална реализация (така в решение № 344 по гр.д. № 2378/2014 г., IV г.о. и решение № 86 от 29.05.2019 г., по гр. д. №2586/2018 г. IV ГО на ВКС).

По настоящото дело се доказват всички елементи от фактическия състав, обуславящ отговорността на ответника за неимуществени вреди. Установено е по делото, че ищецът е бил обвинен в извършването на престъпление по чл. 387, ал. 2, алт. 1, вр. ал. 1, алт. 3 и алт. 4 от НК, за което е оправдан на първа инстанция, потвърдена от въззивната и касационната инстанция. Това обстоятелство само по себе си е достатъчно да обоснове основателност на претенцията за претърпени неимуществени вреди, доколкото е житейски логично наказателното преследване да породи негативни психически преживявания в емоционалната сфера на ищеца, което се потвърждава и от показанията на изслушаните по делото свидетели и извършената комплексна съдебно-медицинска експертиза. Отделно от това, следва да се съобрази тежестта на процесното обвинение, което е за тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 НК престъпление, както и двата предявени граждански иска срещу тримата обвиняеми на обща стойност 7 255 807,16 лв. Независимо че гражданските искове не са

заявени от Прокуратурата, не може да има съмнение, че връзката им с повдигнатото обвинение е пряка – претенцията за обезщетение е идентична по размер с този, установен от обвинението и отразен в обвинителния акт и в този смисъл гражданските искове са резултат именно от незаконно повдигнатото обвинение. Потенциалната възможност ищецът да бъде осъден за повече от значителна по размер сума за българските стандарти неминуемо е предизвикала допълнително напрежение и стрес у лицето.

Повишаване обема и интензитета на търпените негативни чувства, изразяващи се в стрес, напрежение, чувство на несигурност, които съдът намира, че житейски са от естество да доведат ищеца и до известно ограничаване контактите му с околните, са обусловени и от обстоятелството, че лицето е обвинено в престъпление по служба и то в качеството му на военен. Установено е, че повдигнатото обвинение е повлияло трайно върху психичното състояние на лицето, извън вече коментирания в по-висока степен емоционален дискомфорт. Ноторно известно е, че обществото има завишени изисквания към военните лица за професионализъм, строга дисциплина и отговорност към делата им, морал и почтеност, в каквото дух и порядки са възпитавани и самите те в армията.

В тази насока, като доказателство, което е от значение по делото е, и чистото съдебно минало на лицето, за каквото не се спори, а и се установява от приложената справка за съдимост от 18.11.2013 г. и свидетелство за съдимост от 30.04.2023 г. (л. 622 – л. 624). От събраните свидетелски показания и писмените доказателства (военна книжка, служебен картон за награди, грамота от 19.11.2001 г., атестации и длъжностни оценки) еднозначно се установява безупречното професионално минало на Д. П. за около 35 г. служба в армията, което е предполагало формирането на високо чувство за достойнство у него, силно нарушено от повдигнатото му престъпление по служба. Доказва се от приложените многобройни публикации в печатни и интернет издания (л. 589 - л. 617), че делото е било с широк медиен отзвук, като е посочвано и името на ищеца, което също е фактор, завишаващ негативните емоционални страдания, които той е изживял във връзка с несправедливо повдигнатото му обвинение. В тази връзка съдът приема за доказано и поддържаното при предявяване на иска, че е пострадало доброто име в обществото.

Съдът не приема, че наказателното производство е с прекомерна продължителност, независимо че е протекло в един значителен период от около 7 години и 7 месеца (31.01.2014 г. – 08.09.2021 г.), тъй като се касае за дело с много висока степен на фактическа и правна сложност, по което са разпитани 160 свидетеля, изслушани са 12 експерти, внесен обвинителен акт от 467 страници и 126 тома с материали от разследването, 6 броя приложения, 43 класъра с оригинални документи, а на първа инстанция са проведени 11 открити съдебни заседания, едно от които е било с продължителност от 15 заседателни дни. Действително, сам по себе си периодът е доста дълъг, но нито продължилото около две години и половина досъдебно производство, нито последвалото го съдебно производство, следва да се приемат, че са с прекомерна продължителност с оглед вече очертания огромен обем от материали и необходимостта от извършване на процесуално – следствени действия. Съдът обаче отчита, че в този продължителен период ищецът е търпял притеснение и несигурност от изхода на делото. Особено силни те са били в един период от около четири

години и половина (31.01.2014 г. - 28.09.2018 г.), от повдигане на обвинението до постановяване на оправдателната присъда от Софийски военен съд, провокирани поради факта, че ищецът е отделял преимуществена част от свободното си време да се запознае с огромния обем от доказателствен материал, за да може да подготви защитата си, множеството заседания пред първата инстанция, на които е присъствал и се е налагало да пътува от гр. Казанлък до гр. София, неприятните емоции, изживени по време на разпитите на негови колеги като свидетели.

Вещите лице по приетата КСМЕ не са дали еднозначно заключение, че причина за появилите се сърдечно-съдови заболявания при ищеца е единствено фактът на повдигнатото обвинение на ищеца, тъй като стресогенните събития не могат да се считат за единствени фактори, водещи до проблеми със соматичното здраве. От друга страна, експертите отбелязват, че психоемоционални стресови изживявания, особено продължително във времето, са сред основните фактори за развитие и възникването на артериална хипертония, която от своя страна е един от основните фактори за възникването на исхемична болест на сърцето (в случая преживения от ищеца миокарден инфаркт), както и мозъчно-съдова болест (преживените два мозъчни инфаркта). Предвид това и с оглед вече изяснената висока продължителност на наказателното производство, което се доказва, че е повлияло изключително стресиращо върху психиката на ищеца, мотивира съда да приеме, че воденото наказателно производство е един от факторите, който е бил от естество да провокира и обостри артериалната хипертония и последвалите усложнения, още повече че не се събраха нито гласни, нито писмени доказателства, преди повдигане на обвинението ищецът да е страдал от подобно заболяване.

Следва да се отчете, че за период от около две години на Д. П. му е наложена най-леката мярка за неотклонение „Подписка“, а на 03.02.2014 г. му е наложена и забрана за напускане на страната, но не се установява сами по себе си тези ограничения да са довели до някакви конкретни емоционални страдания – свидетелските показания на ищцовия син съдържат данни за неосъществено пътуване на баща му и майка му до Турция, но не и за настъпили негативни преживявания от този факт, като се отчита, че според събраните гласни доказателства след началото на процеса ищецът се е изолиран и отказал да общува с останалите си приятели.

Съдът дава вяра на свидетелските показания, че ищецът е станал по-затворен, притеснен и некомуникативен след момента на привличането му като обвиняем, тъй като това състояние се явяват логична последица, която може да настъпи при всяко лице, обвинено в престъпление, а и като се отчитат личностния му психологически профил, даден от КСМЕ, факта, че е с чисто съдебно минало и че е военен. Следва да бъдат кредитирани показанията относно изнесеното, че приятелите и колегите на ищеца са се отдръпнали от него вследствие на повдигнатото обвинение, тъй като свидетелските показания са еднозначни и непротиворечиви, включително и със заключението на КСМЕ.

Относно изнесеното от свидетеля Д. С.В., че обвиняемият е преустановил изпълнението на служебните си задължения след повдигнатото обвинение, тъй като началниците му са го изолирали и са го накарали да си прекъсне кариерата, съдът отчита, че

заявеното не е лично впечатление на свидетеля, а споделено субективно усещане на самия ищец и като отчита възрастта на подсъдимия (57 г.) към момента на привличането не приема, че самото обвинение е попречило на професионалното му развитие и го е накарало да започне друга работа.

Всички така разгледани обективни обстоятелства, при отчитане възрастта на ищеца и социално-икономическите условия на живот в страна, мотивират съда да приеме, че общественят критерий за справедливост по чл. 52 ЗЗД ще бъде удовлетворен с присъждане на обезщетение в размер на 26 000 лв. Тази сума съответства на доказаните действително претърпени нематериални вреди, като следва да се отчита и обстоятелството, че осъждането на държавата в лицето на процесуалния □ субституент – Прокуратурата на Република България за заплащане на обезщетение само по себе си също има ефект на репарация за ищеца и в този смисъл размерът на определеното обезщетение не следва да бъде източник на обогатяване.

Предвид задължителните указания, съдържащи се в т. 4 от ТР № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС, отговорността на държавата за вреди от действия на правозащитни органи възниква от момента, в който те се признават окончателно за незаконни - в хипотезата на чл. 2, ал. 1, т. 3, предл. първо от ЗОДОВ това е моментът на влизане в сила на оправдателната присъда и оттогава държавният орган изпада в забава, дължейки лихва върху обезщетението. С оглед влязлата в сила на 08.09.2021 г. оправдателна присъда, искането за присъждане на законна лихва върху определеното обезщетение, считано от 09.09.2021 г., съдът намира за основателно.

При този изход на спора, ищецът има право на разноски, като на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ следва да му бъде присъдена държавна такса от 10 лв..

На основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв., на адв. Р. Г. Х. следва да се присъди адвокатско възнаграждение за оказана на ищеца безплатна правна помощ в настоящото производство, което съдът определя в размер на 2400 лв.. Следва да се отбележи, че този размер е съобразен с постановеното решение от 25.01.2024 г., по дело С-438/22, на Съда на ЕС, както и с практиката, обективизирана в определение № 50015 от 16.02.2024 г., по т.д. № 1908/2022 г., I ТО на ВКС, като настоящият съдебен състав приема, че нито чл. 38, ал. 2 ЗА, която препраща към Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, нито самата Наредба, съответстват на правото на ЕС. Съдът намира, че при статистически установена средна месечна работна заплата за гр. София през времетраене на делото, която за 2023 г. е 2999 лв., проведените две съдебни заседания, разпитани трима свидетели и изслушана КСМЕ, депозиран писмени бележки, при отсъствието на фактическа и правна сложност на делото, но при отчитането, че адвокатът на ищеца е следвало да се запознае с многотомното наказателно производство, представил е по настоящото дело писмени доказателства в приблизително два тома, счита, че така определеното възнаграждение отговаря на законоустановените критерии в чл. чл. 36, ал. 2 ЗАдв. – размерът му да бъде справедлив и да бъде обоснован с оглед вложените време и усилия.

На основание чл. 10, ал. 3, изр. 1 от ЗОДОВ, ответникът следва да бъде осъден да

заплати по сметка на Софийски градски съд първоначално поетите от бюджета на съда разноски за депозит за Комплексна съдебно-медицинска експертиза, в общ размер на 1350 лв.

Мотивиран от гореизложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2, по иск с правно чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, да заплати на Д. Н. П. с ЕГН *****, със съдебен адрес гр. София, ул. „****“, сумата от **26 000 лв.**, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди от обвинение в извършване на престъпление, за което лицето е било оправдано с влязла в сила присъда №46/28.09.2018 г., по НОХД № 204/2016 г., по описа на Софийски военен съд, влязла в сила 08.09.2021 г., **ведно със законната лихва** върху нея, считано от 09.09.2021 г., като *ОТХВЪРЛЯ* иска за разликата над 26 000 лв. до 76 000 лв.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2, да заплати на Д. Н. П. с ЕГН *****, съдебни разноски в размер на **10 лв.**

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2, да заплати на адв. Р. Г. Х. от САК, с адрес на кантората гр. София, ул. „****“, на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв., адвокатско възнаграждение за оказана на ищеца безплатна правна помощ в настоящото производство, в размер на **2400 лв.**

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2, да заплати по сметка на Софийски градски съд първоначално поетите от бюджета на съда разноски за депозит за Комплексна съдебно-медицинска експертиза, в размер на **1350 лв.**

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____